

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/70
KARAR NO : 1987/72

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin olduğu saptanmayan suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk. Tck. 526

K A R A R

Davacı : K.H.
Sanık : Mehmet Selim Özdemir

O L A Y : 9-5-1986 tarihinde sanığın yasa dışı olarak yurdu muza gelen İran uyruklu bir şahsı köyde barındırdığı ileri sürülerek TCK'nun 526.madde uyarınca tecziyesi istemiyle Başkale C.Savcılığı'nın 14-5-1986 gün 83-39 sayılı iddianamesi ile hakkında kamu davası açılmıştır.

Başkale Sulh Ceza Mahkemesi, 10-2-1987 gününde, esas 1986/113, karar 1987/4 sayı ile; eylemin 1402 sayılı kanunun 16.maddesine uyan suçu oluşturabileceği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Diyarbakır Sıkıyönetim 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 13-5-1987 gününde, 1987/74-131 sayı ile; sanığa atılı, pasaportsuz olarak yasa dışı yoldan yurdu muza giren iranlı şahsa yardım etmek fiilinin TCK'nun 296.maddesinde yazılı suçu oluşturacağı ve sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmadığı gerekçesiyle ve benzeri bir davada Uyuşmazlık Mahkemesi'nce adli yargı yerin görevli olduğu belirlendiğini zikrederek görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı kanunun 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve dosya Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 6-7-1987 gün, 1987/897 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Mebrure Gözdemir, Uğur Tönük, Necati Karakış, Ergun Argon, Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksütün katılmaları ile yaptığı 15-7-1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Şefik Güner ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Caner Seben'in adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Olay yerinde açıklandığı üzere sanık hakkında Başkale C.Savcılığı'nca yasa dışı olarak yurda gelen İran uyruklu bir şahsı köyde barındırdığı iddiasıyla TCK'nun 526.madde uyarınca tecziyesi istemiyle kamu davası açılmış ve Başkale Sulh Ceza Mahkemesi eylemin subutu halinde 1402 sayılı kanunun 16. maddesine mümas bulunduğu gerekçesiyle, görevsizlik kararı vermiş, Diyarbakır

ih.

Sıkıyönetim 1 Nolu Askeri Mahkemesi de eylemin TCK'nun 296/1.maddesine uygun ve bu itibarla davada adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, oluşan olumsuz görev uyumsuzluğunun çözümü için dosya Uyuşmazlık Mahkememiz'e gönderilmiştir.

Mahkemeler uygulanması istenilen yasa maddeleriyle değil, eylemlerle ilgili olduklarından işbu davada görevli yargı merciinin tespit edilebilmesi için öncelikle eylemin subutu halinde, hangi kanun maddesi şumulüne gireceğinin tespiti gerekir.

Dosyada mevcut 7.Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 2-12-1987 günlü, 26 sayılı bildirisinde kanun kaçaklarına yardım eden saklayan veya şüpheli gördüğü halde bunları kolluk kuvvetlerine haber vermeyenler hakkında kanuni işlem yapılacağı ve 1402 sayılı sıkıyönetim kanununun 3.maddesinin uygulanacağı belirtilmiştir.

TCK'nun 296.maddesinde ceza müstelzim bir cürüm işleyen kimseye her türlü şekilde yardımcı olan kişilere verilecek ceza tayin edilmiştir. Yurtdışında bir şahsın pasaportsuz olarak yurda girmek istemesi esasen kanunlarımızla göre bir suç olduğundan, öncelikle böyle kişilere yardım edenlerin, kanunla yazılı ceza ile tecziyeleri gerekmektedir. Bu itibarla esasen kanuna göre, suç sayılan bir eyleme 1402 sayılı sıkıyönetim kanununun 16.maddesinin uygulanabilmesi mümkün değildir. Çünkü adı geçen 16.maddede sıkıyönetim ilân edilmeyen yerlerde, aslında kanunlara göre suç sayılmayan ve fakat sıkıyönetim ilân edildikten sonra alınması gerekli bazı tedbirlere aykırı hareket eden kişilere verilecek ceza tayin edilmektedir. Başka bir deyimle normal zamanlarda suç sayılmayan bazı eylemler, sıkıyönetim uygulamasında, suç sayılabilir duruma getirilmektedir. Oysaki olayımızda böyle bir durumun varlığından söz etmeye imkan yoktur.

Bu nedenlerle davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve Başkale Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

7/11

S O N U C : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde
çözülmesi gerektiğine bu nedenle Başkale Sulh Ceza Mahkemesi'nin 10-2-1987
günlü, esas 1986/113, karar 1987/4 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına
15-7-1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Servet Tüzün

Üye

Mebrrure Gözdemir

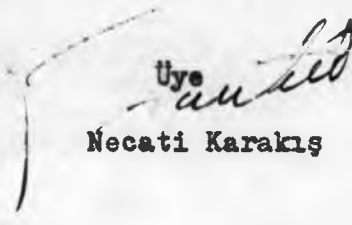
Üye

Uğur Tönük

Üye

Necati Karakış

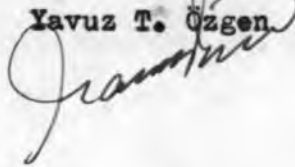
Üye

Ergun Argon

Üye

Yavuz T. Özgen

Üye

Muammer Aksüt

G/T

